

Pokročilejší síťování v Linuxu

Ondřej Caletka

3. listopadu 2019

Uvedené dílo podléhá licenci Creative Commons Uveďte autora 3.0 Česko.

O sdružení CESNET

	n x 100 Gb/s		100 Gb/s
	n x 10 Gb/s		10 Gb/s
	uzel (PoP)		1-2,5 Gb/s
	uživatel (user)		<1 Gb/s

MetaCentrum

UltraGrid

- 1 Rychlý přehled
- 2 Více sítí zároveň
- 3 Praktický příklad – WireGuard
- 4 Demo

Rychlý přehled

- zastaralé nástroje: `ifconfig`, `route`, `netstat`, `brctl`
- moderní nástroje: `ip`, `ip route`, `ss`, `ip link`
- všechny změny jsou neperzistentní; zajištění perzistence se liší podle distribuce
- neexistuje žádný *reset* síťového stacku

ip link vytváření a editace síťových rozhraní

ip address nastavování IP adres

ip route práce se směrovacími tabulkami

ip rule práce pravidly směrování (policy based routing)

ss statistika otevřených soketů

bridge nastavení mostů

tc nastavení front

Příklad ruční konfigurace sítě

```
# ip link set dev eth0 up
# ip addr add dev eth0 192.168.1.2/24
# ip rou add default via 192.168.1.1
# echo "nameserver 4.2.2.1" >/etc/resolv.conf
```

`nameserver <IP>` adresa serveru (max. 3×)

`domain <d>` místní doména

`search <d> <d>...` prohledávací seznam

`options rotate ...` náhodně měnit použitý DNS server

`options ... edns0` používat EDNS0 (např. DNSSEC)

Soubor může být spravován Network Managerem, utilitou `resolvconf` nebo jinak.

- userspace implementace stub resolveru
- dbus, glibc a DNS API
- resolvování lokálních jmen z /etc/hosts, jména `_gateway`
- jména bez tečky jsou resolvována pomocí LLMNR
- je možné směřovat na různé DNS servery v závislosti na dotazovaném jménu
- podpora validace DNSSEC

Konfigurace IPv6

- minimální implementace vestavěná v jádře
- dnes často vypnutá ve prospěch komplexnější implementace v userspace
- automatické nastavení směrování podle ohlášení směrovačů
- automatické nastavení IP adres pomocí SLAAC
- vyčištění pomocí `ip -6 addr flush dev eth0 scope global`
- konfigurace pomocí voleb `sysctl`:

`net.ipv6.conf.eth0.accept_ra` povolí zpracování RA

`net.ipv6.conf.eth0.autoconf` povolí automatickou konfiguraci adres
(=2 i v režimu směrovače)

- `ping` posílá ICMP echo-request
- `traceroute` hledá cestu pomocí UDP, TCP, nebo ICMP
- `mtr` lepší traceroute
- `arping` objevuje stanice na segmentu pomocí ARP
- `host` provádí DNS dotazy
- `iftop` vizualizuje toky na rozhraní
- `tcpdump` zaznamenává a analyzuje obsah přenášených zpráv

Více sítí zároveň

Připojení k více sítím zároveň

- pro komunikaci se sousedy není problém
- nelze mít víc výchozích bran
- nelze mít víc DNS serverů

Jednoduché řešení pomocí `ip route from` (pouze IPv6)

```
# ip link set dev eth1 up
# ip addr add dev eth1 2001:db8:1::2/24
# ip rout add default from 2001:db8:1::2 via 2001:db8:1::1
```

Která adresa se použije?

Originující provoz používající anonymní socket

- 1 místní adresu neznáme
- 2 vybereme vzdálenou adresu
- 3 hledáme cestu ke vzdálené adrese, místní stále neznáme
- 4 zvolíme vhodnou místní adresu

Terminovaný provoz a pojmenovaný socket

- 1 místní adresa je pevně určená a neměnná
- 2 hledáme cestu ke vzdálené adrese

- lze vytvořit víc směrovacích tabulek
- pravidla `ip` ruče vybírají, která tabulka bude použita
- tabulky lze pojmenovat čísky nebo v `/etc/iproute2/rt_tables`

Příklad policy routingu

```
# ip link set dev eth1 up
# ip addr add dev eth1 172.17.1.2/24
# ip rou add default via 172.17.1.1 table 123
# ip rule add from 172.17.1.2 lookup 123
```

Základní směrovací tabulky

local cache cest, např. pro objevování MTU trasy

main výchozí směrovací tabulka

default prázdná tabulka s nejnižší prioritou

Možná pravidla policy routingu

```
[ not ] [ from PREFIX ] [ to PREFIX ] [ tos TOS ] [ fwmark  
FWMARK[/MASK] ] [ iif STRING ] [ oif STRING ] [ pref NUMBER  
] [ uidrange NUMBER-NUMBER ] [ ipproto PROTOCOL ] [ sport [  
NUMBER | NUMBER-NUMBER ] ] [ dport [ NUMBER | NUMBER-NUMBER  
] ]
```


Virtual Routing and Forwarding (-lite)

- možnost rozdělit jednotlivá rozhraní do virtuálních směrovačů
- provádí se pomocí speciálního *master* rozhraní typu *vrf*
- příslušná *slave* rozhraní používají společnou samostatnou směrovací tabulku
- IP adresy se mohou opakovat v různých doménách VRF
- běžné síťové služby provoz VRF nevidí
- týká se pouze IP; linkové protokoly nadále používají všechna rozhraní

<https://www.kernel.org/doc/Documentation/networking/vrf.txt>

Network namespaces

- stavební prvek linuxových kontejnerů
- lze použít i samostatně
- každá síťová karta je právě v jednom NS

Přestěhování eth0 do vlastního NS

```
# ip netns add testovani
# ip link set eth0 netns testovani
# ip netns exec testovani bash
...
# ip netns delete testovani
```

Na co se často zapomíná

- směrování je ve výchozím stavu vypnuto
- privátní adresy na internet nepatří
- nasměrované, ale nepoužívané adresy zahazujeme

```
# sysctl net.ipv4.ip_forward=1
# ip route add unreachable 192.168.0.0/16
# ip -6 route add unreachable 2001:db8::/32
```

Praktický příklad – WireGuard

- nový VPN protokol přenášející IP datagramy v UDP zprávách
- mimo jiné velmi efektivní implementace v jádře Linuxu
- autentizace veřejným klíčem (jako SSH), vazba klíče a IP adres
- spolupráce s *namespaces*
- elegantní řešení problému „cyklu VPN“
- nově veřejná bezplatná WireGuard VPN – Cloudflare Warp

Problém „cyklu VPN“

- většina uživatelů chce do VPN směřovat veškerý provoz
- data samotné VPN však musí procházet mimo VPN

Obvyklé řešení

- výchozí brána zůstane původní
- přidají se dva záznamy 0/1 a 128/1 směrem do VPN
- přidá se záznam s cílovou adresou VPN koncentrátoru a původní výchozí branou

Problém obvyklého řešení

- při výpadku fyzického rozhraní se VPN zacyklí
- obnovení neproběhne automaticky
- provoz k IP adrese VPN koncentrátoru neprochází VPN

Řešení použité ve WireGuard

```
# ip -6 route add ::/0 dev wgcf table 1234
# wg set wgcf fwmark 51820
# ip -6 rule add not fwmark 51820 table 1234
# ip -6 rule add table main suppress_prefixlength 0
```

- UDP soket pro předávání šifrovaného provozu je vytvořen při založení tunelu
- rozhraní tunelu je možné přesunout do jiného *namespace*
- dva scénáře použití:
 - 1 chráněný *namespace* s přístupem pouze k tunelu
 - 2 veřejný *namespace* s přístupem k fyzickým rozhraním

- veřejná VPN postavená na (drobně upraveném) WireGuardu
- dostupná prostřednictvím aplikace 1.1.1.1 pro Android a iOS
- plně podporuje IPv6 vně i uvnitř tunelu
- používá NAT pro IPv4 i IPv6 😬
- kvůli unikátním lokálním IPv6 adresám **není IPv6 nikdy preferováno**

Root.cz: Cloudflare spustil bezplatnou VPN pro všechny. IPv6 používá NAT

Cloudflare Warp na počítači

Jay Freeman (saurik)

@saurik

Today, Cloudflare made WARP, their VPN service with an unlimited free tier, available to everyone; it only has clients for iOS and Android, but the protocol they are using seems to be off-the-shelf Wireguard, so you can connect from macOS! Run this script: cache.saurik.com/twitter/wgcf.sh

[Přeložit Tweet](#)

6:17 odp. · 25. 9. 2019 · [Twitter for iPhone](#)

link

cesnet
.....

Ondřej Caletka

@Oskar456

Odpověď uživateli [@saurik](#)

Thank you for your great work! I have forked your script to Linux, where it only generates config file for the wg-quick(8) command. I also added [#IPv6](#) support. Works pretty well!

gist.github.com/oskar456/594f1...

link

Demo

Děkuji za pozornost

Ondřej Caletka
Ondrej.Caletka@cesnet.cz
[https://Ondřej.Caletka.cz](https://Ondrej.Caletka.cz)

